

Tiskové materiály

k tiskové konferenci

Známe vítěze!

Fotografická soutěž
„Řekni cukr...zmáčkni spoušť“

20. října 2011 v 9:30 hod

Černá labuť, Praha 1

Obsah

- **Proč je důležité stále upozorňovat na diabetes**
- **Národní plán péče o diabetiky 2011**
- **Inzulinová analogia: mají smysl?**
- **Ranní glykémie: na ní záleží**
- **Fotografická soutěž „Řekni cukr...a zmáčkni spoušť“**
- **Vítězné fotografie**
- **Partneři a sponzoři soutěže**

Proč je důležité stále upozorňovat na diabetes

- K 31. 12. 2009 bylo v České republice dispenzarizováno **783 321** pacientů s diabetem.
- Každý rok je v ČR v průměru nově zjištěn diabetes u **55 000** osob (každý rok zemře v ČR v průměru 22 000 osob).
- Diabetes mellitus je chronické onemocnění, které **není doposud vyléčitelné**.
- Diabetes mellitus 1. typu postihuje asi **5 %** ze všech nemocných, je charakterizován ztrátou schopnosti tvořit vlastní inzulín, proto jsou tito nemocní doživotně odkázáni na léčbu inzulínem.
- Diabetes mellitus 2. typu postihuje okolo **90 %** nemocných, je nemocí vznikající na základě dědičných vloh.
- Protože diabetes mellitus 2. typu vzniká a vyvíjí se pozvolna, lze odhadnout, že v ČR žije v současné době **250 000 osob**, u nichž již diabetes vznikl, ale nebyl ještě rozpoznán.
- Počet nemocných s diabetem roste nejen v České republice, ale na celém světě takovou rychlostí, že se hovoří o **celosvětové epidemii diabetu**.
- Důsledkem diabetu jsou **akutní** a zejména **chronické** komplikace, které zhoršují významně kvalitu života a zvyšují úmrtnost.
- Nejzávažnějšími důsledky diabetu je postižení **zraku** (diabetická retinopatie), postižení **ledvin** (diabetická nefropatie případně diabetické onemocnění ledvin), **nervů** (diabetická neuropatie), postižení **tepen** (kornatění tepen neboli ateroskleróza, jejímž důsledkem jsou náhlá smrt, srdeční infarkt, nedokrevnost dolních končetin a cévní mozková příhoda).
- V Evropě a Severní Americe je diabetes mellitus nejčastější příčinou **slepoty**, nejčastější příčinou **amputace** dolních končetin.
- **40 – 60 %** pacientů s chronickým selháním ledvin, kteří musí být léčeni umělou ledvinou či jinými způsoby náhrady ledvin, má diabetes.
- Rozvoj aterosklerózy (kornatění tepen) je také v příčinné souvislosti s diabetem. U pacientů s aterosklerózou má až **70 %** prokázanou hyperglykémii (zvýšenou koncentraci cukru v krvi).
- Přibližně **¼ pacientů** s diabetem umírají v důsledku kardiovaskulárních komplikací (srdečně-cévních chorob).
- Stejně jako ve vyspělých zemích světa, spotřebuje v ČR přímá léčba diabetu a léčba jeho komplikací **10 – 15 %** všech finančních prostředků ve zdravotnictví. Navíc je nutno zahrnout i ztráty, které vznikají v důsledku pracovní neschopnosti, sociálních výdajů a ztráty ze sníženého odvodu daně. Stejně jako v Severní Americe a Západní Evropě, i v ČR bylo prokázáno, že přímé náklady na léčbu diabetu jsou podstatně nižší, než náklady na léčbu jeho komplikací.

NÁRODNÍ DIABETOLOGICKÝ PROGRAM 2011

Diabetes mellitus se stal i v České republice závažným zdravotnickým, sociálním a ekonomickým problémem. Současné vědecké poznatky ukazují, jak lze vážným dopadům diabetu zamezit. Pro jejich efektivní využití a správnou odbornou implementaci do běžné lékařské praxe je třeba, aby zdravotníci postupovali **koordinovaně a plošně.**

Proto vznikl **Národní diabetologický program**, který definuje cíle, prostředky a kontrolní mechanismy pro snížení nepříznivých důsledků epidemie diabetu v ČR. Opírá se o **nejnovější vědecké poznatky**, které jednoznačně potvrzují, že vznik a zhoršování komplikací je možno výrazně omezit **intenzivní léčbou diabetu.**

Jaká jsou poslání Národního diabetologického programu?

- Zlepšit prevenci diabetu
- Podpořit včasný záchyt diabetu
- Dále zlepšovat léčbu diabetu
- Zlepšit léčbu přidružených onemocnění (obezita, srdečně-cévní choroby, vysoké hladiny krevních tuků)
- Přispět ke vzdělávání pacientů
- Podpořit selfmonitoring (měření glykémie samotným pacientem)
- Kontrolovat kvalitu léčebného systému

Vlastní cíle Národního diabetologického programu:

1. **Zlepšení prevence diabetu mellitu 2. typu.** Jedná se o celonárodní záležitost, jíž je třeba věnovat intenzivní pozornost ze strany státních orgánů, hygienické služby a zdravotníků. Prevence diabetes mellitus 2. typu se překrývá s prevencí obezity.
2. **Systematická aktivní depistáž diabetu 2. typu.** Časná depistáž diabetu zamezí velkému počtu komplikací, protože umožní časnou léčbu. Je třeba vytvořit systém kontrolované aktivní depistáže diabetes mellitus v ordinacích praktických lékařů.
3. **Zlepšení podmínek pro intenzivní terapii diabetu** a jeho komorbidit v souladu s doporučenými léčebnými postupy. Do systému léčby diabetes mellitus musí začleněn **praktický lékař.**
4. **Zlepšení skríningu pozdních komplikací diabetu** a jejich léčby.
5. **Vytvoření racionálního systému pro kontrolu kvality** systému péče o pacienty s diabetem v přímé spolupráci odborné společnosti, ministerstva zdravotnictví a zdravotních pojišťoven.

Kvalitní a účinná léčba snižuje riziko komplikací, zlepšuje proto kvalitu života a snižuje náklady na léčbu komplikací stejně jako indukované náklady sociální.

Vytvoření předpokladů pro kvalitní, odborně vedenou a kontrolovanou léčbu diabetu má pro českou společnost **příínos etický, sociální i ekonomický.**

Analoga inzulínu: mají smysl?

Inzulín se v medicíně používá už 90 let. Za tuto dobu zachránil život milionům pacientů s diabetem.

Ještě do roku 1977 se inzulín získával výhradně ze zvířecích slinivky břišní. Přelomovým rokem se stal rok 1978, kdy se díky genetickému inženýrství podařilo vyrobit polosyntetickou kopii lidského inzulínu.

Tento **“umělý lidský inzulín”** má naprosto shodnou skladbu a pořadí aminokyselin jako inzulín produkovaný naší slinivkou. To, co ho odlišuje, je způsob a rychlost s jakou se dostává do krevního oběhu. U zdravého člověka se inzulín uvolňuje ze slinivky automaticky v řádu sekund, vždy plynule podle skutečné potřeby organismu. U diabetického pacienta se inzulín dostává do oběhu vždy s určitým zpožděním, protože je aplikován podkožně a jeho vstřebání trvá řádově minuty až půl hodiny.

Napodobit fyziologické vylučování inzulínu pomocí vnější aplikace umělého lidského inzulínu tak, aby hladiny glykémie byly neustále vyrovnané, není jednoduché. Žádný z umělých lidských inzulínů nemá totiž tak rychlý nástup účinku, aby dokázal okamžitě regulovat zvýšenou hladinu glykémie. Věda a medicína proto pokročila ještě dál a rozšířila léčbu diabetu o tzv. analoga inzulínu.

Analoga inzulínu jsou polosynteticky připravené molekuly inzulínu, které se od lidského inzulínu liší pořadím některých aminokyselin. Mají tedy obdobnou (nikoliv však totožnou) strukturu jako fyziologický inzulín. Díky jinému pořadí aminokyselin mají analoga inzulínu speciální vlastnosti zlepšující jejich “inzulinový účinek”.

Krátkodobě působící analoga se vstřebávají rychleji než umělý lidský inzulín a jejich účinek vyprchá již za 2 hodiny po podání. **Dlouhodobě působící analoga inzulínu** mají zase postupné a lépe předvídatelné uvolňování do krevního oběhu než má umělý lidský inzulín.

Snem každého diabetika je **mít záračnou pilulku**, kterou by si vzal 1x denně, nejlépe ráno, a pak už by se o nic nemusel starat. Pilulka by pak po celý den kontrolovala a řídila hodnoty glykémie v jeho těle. Zatím se tomuto snu nejvíce přiblížila právě dlouhodobě působící analoga inzulínu, která dokáží pomalu a postupně uvolňovat potřebou dávku inzulínu.

Díky nim má tělo určitou **základní (bazální) hladinu inzulínu**, o kterou se může opřít. Během dne pak stačí přidat malé nepatrné dávky inzulínu, aby průběžná glykémie byla pod kontrolou. Díky takto nastavené bazální hladině inzulínu, může celková denní spotřeba dalších nutných dávek inzulínu výrazně klesnout: až o 20 %.

Výsledkem takové léčby je **menší riziko vzniku hypoglykémie, zastavení nárůstu tělesné hmotnosti (častý vedlejší účinek inzulínu) a lepší napodobení fyziologického uvolňování inzulínu.**

Ranní glykémie: na ní záleží

Každý diabetik ví, že hlavním příznakem cukrovky je zvýšená glykémie, tedy zvýšená hladina krevního cukru. U zdravého člověka kolísá glykémie mezi hodnotami 3,5 – 6,5 mmol/l, diabetický pacient má tyto hodnoty vyšší.

Měření glykémie představuje jediný způsob, jak lze získat informace o hladinách krevního cukru v těle. Důvod je prostý. Lidské vědomí totiž neumí rozpoznat zvýšené hodnoty krevního cukru.

Hodnoty glykémie se během dne **neustále mění** v závislosti na jídle, fyzické aktivitě, psychické kondici nebo vlivem užívání léků. Zcela vyrovnaná glykémie, tedy stav, kdy náš krevní cukr vykazuje téměř nulové výkyvy, neexistuje. I zdravý člověk má, po jídle nebo tabulce čokolády, zvýšenou hladinu krevního cukru. Rozdíl mezi ním a diabetikem je v tom, jak se s touto situací dokáže jeho organismus vypořádat. U zdravého člověka dojde velmi rychle k úpravě glykémie k normálním hodnotám, zatímco tělo diabetického pacienta to nedokáže. Proto musí diabetický pacient užívat léky (tablety nebo inzulin), aby se jeho glykémie v průběhu dne co nejvíce blížila k normálním hodnotám.

Opakovaná měření glykémie představují pro diabetického pacienta jediný způsob, jak může získat obraz o hladinách glykémie v průběhu dne. Výsledky těchto měření potvrzují správnost nastavené léčby nebo naopak varují, že tělo je v nebezpečí. Proto je nutné si glykémii měřit pravidelně.

Měření **glykémie ráno nalačno** ukáže každému diabetikovi, jak má nastavenou hladinu cukru na začátku každého dne. Od této hodnoty se odvíjí celých dalších 24 hodin. Je-li hodnota ranní glykémie nalačno vysoká, pak si pacient „nese její důsledky“ po zbytek dne. Je-li nízká (což je žádoucí a správné), pak diabetický pacient nemusí začínat den vysokými dávkami léků.

Hodnota ranní glykémie je velmi důležitá, protože může signalizovat špatně nastavenou léčbu cukrovky. Pokud je ranní glykémie vysoká, může se jednat o reakci na to, že během noci hodnoty krevního cukru příliš klesly vlivem nesprávné dávky nebo druhu inzulinu.

Soutěž „Řekni cukr...a zmáčkní spoušť!“

Fotografická soutěž „Řekni cukr...a zmáčkní spoušť!“, jejímž cílem bylo přiblížit české veřejnosti život lidí s diabetem, upozornit na nebezpečí tohoto onemocnění, jeho důsledky a vliv na kvalitu života, byla **zahájena 20. dubna 2011**.

Následujících **5 měsíců** mohli všichni diabetičtí pacienti, jejich rodiny, příbuzní či známí posílat do této soutěže své fotografie na téma „**Život s diabetem**“. Na webových stránkách www.rok1.cz probíhalo průběžné **hlasování veřejnosti**. Souběžně s hodnocením veřejnosti vybírala nejlepší fotografie také **odborná porota**.

Jednou z podmínek vstupu do soutěže bylo zaslání **doprovodného příběhu každé fotografie**, tzn. autorův text, ve kterém popisuje svůj příběh a život s diabetem nebo příběh diabetického pacienta, který byl na fotografii zachycen, dále okolnosti a motivy vzniku fotografie.

Celkem se v soutěži sešlo **153** originálních fotografií. Všechny soutěžní snímky naleznete na stránkách **www.rok1.cz**.

*Můžete zde nahlédnout do života malé **Lenky**, která je na inzulínové pumpě, **Renáty**, která má neuropatii i retinopatii, ale boj s cukrovkou nevzdává, sportovce **Jakuba**, který splíny zahání joggingem, **Darii** aplikující si inzulín před štědrovečerní večeří, čerstvé novomanželky-diabetičky **Renaty**, **dědy „Permoníka“**, který chodí do lesa na dříví, i přesto, že kvůli diabetu přišel před 5 lety o nohu, **Melindy** s mnoha tvářemi, **Adama**- diabetika 1. typu a milovníka papíru, a mnoha dalších, kteří se nebáli ukázat svůj život s diabetem i způsob, jakým s ním bojují.*

V jakých kategoriích se soutěžilo?

Hlavní kategorie: „Život s diabetem“ (cena veřejnosti a cena odborné poroty)

Podkategorie A: „Život s inzulínem“ (cena odborné poroty)

Podkategorie B: „Cukr v kapce krve“ (cena odborné poroty)

Složení odborné poroty:

Goran Tačevski (uznávaný reklamní fotograf), Nguyen Phuong Thao (fotoreportérka MF Dnes), Michal Sváček (fotoreportér MF Dnes), MUDr. Jan Brož, vedoucí lékař Diabetologického odd. 2. Interní kliniky FN Královské Vinohrady, Jitka Spoustová-Staňková (manažerka společnosti Nikon ČR).

Soutěžní ceny:

Vybavení dle vlastního výběru od firmy Nikon v hodnotě 10 000 - 20 000 Kč, lístky na divadelní představení Divadla Na Zábradlí dle vlastního výběru.

Dnes 20. října 2011 se soutěž uzavírá. Na tiskové konferenci budou představeny všechny vítězné fotografie a současně předány hlavní ceny odborné poroty a veřejnosti.

Vítězné fotografie

Hlavní kategorie „Život s diabetem“
Cena odborné poroty:

1.místo

Název: Rock s inzulínovou pumpou

Autor: Ivan Emr

Autor svou fotografií komentuje následovně:

„Mému synovi byla před třemi roky diagnostikována cukrovka 1. typu. Hraje na klavír, ale po onemocnění začal intenzivně hrát nejprve na akustickou a pak na elektrickou kytaru. Intenzivní hrou a pohybem relaxuje a vyrovnává se s psychickou zátěží, kterou mu onemocnění přináší. Inzulínová pumpa, kterou má rok, mu umožnila více aktivit a vyrovnanější hladinu cukru v krvi.“

Hlavní kategorie „Život s diabetem“
Cena odborné poroty:

2.místo

Název: Domácí kuchyně

Autor: Roman Jaroš

Autor svou fotografii komentuje následovně:

„Mít pod kontrolou, co jíme...“

Hlavní kategorie „Život s diabetem“
Cena odborné poroty:

3. místo

Název: Autoportrét
Autor: Jaroslav Klouda

Autor svou fotografii komentuje následovně:

„Pohlaví: muž, věk: 65, hmotnost:77kg, Glykémie: 4-7 léky:Oltar,Glucophage. Cukr zjištěn v květnu 2011, od této doby se musím řídit pokyny lékaře a není to lehké. Ale dá se s tím žít. S koníčky /staré motocykly, fotografování/ to jde. A také mám hodnou přítelkyni, která je mi velkou oporou. Má pochopení pro moje záliby a také mi připomene, zda jsem si nezapomněl vzít léky. A je s ní legrace, což je asi vidět i na fotografii.“

**Cena odborné poroty
v podkategorii „Život s inzulinem“**

Název: Moje DIatriko

Autor: Petr Pink

Autor svou fotografii komentuje následovně:

„Jakmile jsem viděl toto tričko v obchodě, bylo jasné, že ho musím mít - vždyť baští cukry.“

**Cena odborné poroty
v podkategorii „Cukr v kapce krve“**

Název: Senzory

Autor: Renáta Hrušková

Autorka svou fotografii komentuje následovně:

„Ani doporučené 4 měření denně nemusí zachytit vysoké či nízké glykémie. :--(Senzor byl pro mne nejlepší školou k pochopení souvislostí mezi jídlem, inzulinem a pohybem ... Vidět křivku a trendy glykemií nám pomohlo lépe nastavit léčbu a najít vhodný plán pro selfmonitoring. Bohužel v současnosti kontinuální měření ještě není standardní léčbou, ale už teď nám významně pomáhá.“

Hlavní kategorie „Život s diabetem“
Cena veřejnosti

Název: Potěšení
Autor: Jakub Volčík

Autor svou fotografii komentuje následovně:

„Život je tak krásný a tak křehký. Nikdy nevíme, co nás může potkat. S inzulínem a glukometrem u sebe si mohu dopřát potěšení z nového života ve svých dlaních. Krásný pocit.“

Partneři a sponzoři soutěže

Diabetická asociace České republiky (DAČR)

Diabetická asociace České republiky je společnou platformou pro koordinaci požadavků na poskytnutí odpovídajících příležitostí pro léčbu a prevenci diabetu v ČR. Sdružuje subjekty: Česká diabetologická společnost, Sdružení rodičů a přátel diabetických dětí, Společnost všeobecného lékařství a Svaz diabetiků.

Jejím cílem je sjednotit přístup ke zlepšení péče o pacienty, vytvořit vhodný legislativní rámec pro opatření ve prospěch diabetiků a klást důraz na dodržování pravidel v rámci léčby, a to jak směrem k odborné veřejnosti, tak směrem k pacientům.

Tato oblast aktivit předurčuje DAČR k organizaci dlouhodobé kampaně, která bude veřejnost seznamovat s problematikou diabetu, bude realizovat edukační projekty a celkově tak zlepší přístup k informacím o diabetu, jeho léčbě a zejména prevenci

www.diabetologickaasociace.cz

Optima Health

Společnost založená v roce 2007, která se specializuje se na poradenství, školení a komunikaci ve zdravotnictví a PR zdravotnických témat.

www.optimahealth.cz

MF Dnes

Nejčtenější seriózní deník v ČR s více než 1,1 milionem čtenářů. Cílem listu je podávat pravdivý a plnohodnotný obraz o světě, ve kterém lidé žijí. Pilíře, na kterých stojí MF Dnes: aktuální a kvalitní zpravodajství, stejně jako užitečné servisní informace či oddechové čtení ve specializovaných přílohách.

www.mfdnes.cz

Nikon Česká republika

Společnost Nikon byla založena v roce 1917 v Japonsku a za více než 90 let své existence se rozrostla v přední světovou společnost v oblasti digitálních fotoaparátů a přesné optiky. Je silně zastoupena ve všech částech světa.

Nikon pravidelně uvádí na trh produkty s výjimečným designem a vysokou výkonností. Mezi ně se řadí digitální jednoboké zrcadlovky pro začátečníky i profesionální fotografy, výměnné objektivy NIKKOR a amatérské fotoaparáty COOLPIX.

Díky špičkové kvalitě a spolehlivosti produktů si značku Nikon vybrala agentura NASA. Poprvé se fotoaparát Nikon dostal do vesmíru v roce 1970 v misi Apollo 15. Agentura NASA používá fotografickou techniku Nikon dodnes a pořídila s tímto vybavením ve vesmíru více než 700 000 snímků.

V roce 2011 dosáhla společnost Nikon dalšího významného úspěchu v oblasti objektivů – výrobní linky opustilo již na 60 milionů jednotlivých kusů objektivů NIKKOR.

Společnost Nikon se cíleně věnuje výrobě špičkových a kvalitních produktů, které budou sloužit fotografům řadu let.

www.nikon.cz

Centrum FotoŠkoda

Společnost byla založena v roce 1991 panem Milanem Škodou se záměrem spojit prodej nové a použité fotografické techniky s řadou dalších fotografických služeb a utvořit tak jednu komplexní a profesionální prodejnu.

Centrum FotoŠkoda se za 20 let svého působení zařadilo mezi přední evropské fotoobchody. V prostorách zrekonstruovaného Paláce Langhans v Praze, kde sídlí, nabízí všem zájemcům rozsáhlé prodejní prostory a prostor ProfiStudia, dílny pro zpracování fotoknih a velkoformátového tisku včetně laminování a rámování na míru. ProfiStudio je koncipováno jako prostor uspokojující profesionály a náročné fotoamatéry při zpracování fotografií a výstavní činnosti.

Centrum FotoŠkoda spojením obchodu, služeb a kultury dohromady vytváří pravděpodobně největší a nejkrásnější fotografické centrum v celé Evropě.

www.fotoskoda.cz

Divadlo Na zábradlí

Divadlo Na zábradlí založili v roce 1958 Helena Philippová, Jiří Suchý, Ivan Vyskočil a Vladimír Vodička jako první divadlo s nezávislou autorskou dramaturgií po roce 1945.

Divadlo Na zábradlí bylo při udílení cen Alfréda Radoka 3x zvoleno divadlem roku, 4x byla jeho inscenace inscenací roku a 3x byl člen uměleckého souboru divadla zvolen hercem roku.

Členy uměleckého souboru Divadla Na zábradlí jsou: Petr Čtvrtníček, Natálie Drabiščáková, Zdena Hadrboľcová, Ladislav Hampl, Igor Chmela, Pavel Liška, Ivan Lupták, Kristina Maděričová, Miloslav Mejzlík, Leoš Noha, Jiří Ornest, Gabriela Pyšná, Natálie Řehořová, Magdaléna Sidonová, Marie Spurná, Ondřej Veselý.

Bližší informace o Divadle Na zábradlí, jeho repertoáru i fotogalerie z představení najdete na web stránkách www.nazabradli.cz

Nakladatelství Triton

Nakladatelství TRITON vzniklo v roce 1991 jako vydavatelství lékařské literatury. Dnes vydává vedle knih pro lékaře, mediky také odbornou a populární psychologickou literaturu, filosofické a historické publikace, příručky pro pacienty a českou i překladovou beletrii. V neposlední řadě je významným českým vydavatelem sci-fi literatury.

www.triton-books.cz

www.rok1.cz

Webové stránky www.rok1.cz byly spuštěny na konci dubna 2010 jako součást dlouhodobé vzdělávací kampaně, kterou Diabetická asociace České republiky (DACR) realizuje směrem k pacientům i odborné veřejnosti v ČR.

***Připravila společnost Optima Health a.s. ve spolupráci s Diabetickou asociací ČR,
Platněřská 7, 110 00, Praha 1***

Pro další informace prosím kontaktujte:

Mgr. Jana Horová, e-mail: jana.horova@optimahealth.cz

Denisa Burdová, e-mail: denisa.burdova@optimahealth.cz